

De Ander

Literatuurprijs 2006
Helmond

CIP-gegevens Koninklijke Bibliotheek Den Haag

De Ander, de beste verhalen. Literatuurprijs 2006, 7e editie

ISBN-10: 90-808458-2-5

ISBN-13: 978-90-8084-2-4

Trefwoord: verhalenbundel

Redactie: Marije Goris-Aerts, Helmond

Ontwerp kaft en vormgeving: Jan de Rooij, Tilburg

Foto kaft: Jan de Rooij, Tilburg

Druk: van Stiphout, Helmond

Oplage: 1000

Deze uitgave kwam tot stand door samenwerking tussen:

Bibliotheek Helmond-Peel

Literair Café Helmond

Afdeling Communicatie Gemeente Helmond

DE VERZAMELAAR

Mirjam is bezig de schappen met vaderlandse literatuur te ordenen. Vanaf mijn plek achter de toonbank kan ik haar niet zien, maar het schurende geluid van de kleine trapladder over de planken vloer laat weten wanneer ze weer een stukje is opgeschoten. Met haaks op de kasten gemonteerde uithangbordjes zijn de verschillende rubrieken aangeduid. In eerste instantie was de man me niet opgevallen. Hij was groot en slank, en droeg een lange, lichtbeige, openhangende jas met losse ceintuur, die zijn lengte extra gestalte gaf. Al enige tijd had hij rondgekeken zonder een boek uit de kasten te nemen, totdat hij een besluit nam, zich omdraaide en naar mij toeliep.

‘Verkoopt u ook tegeltjes?’ vraagt hij met bedaarde stem. Meer voegt hij daar niet aan toe, terwijl hij zijn handen op de toonbank plaatst.

‘Tegeltjes?’ antwoord ik, de vraag terugkaatsend. Ik begrijp werkelijk niet wat de man bedoelt.

‘Jazeker, tegeltjes,’ herhaalt hij rustig. ‘Tegeltjes met spreuken erop.’ Voor het eerst kijken we elkaar in de ogen. ‘Ze hoeven niet oud te zijn,’ voegt hij eraan toe. ‘Het gaat mij niet om de antiquarische waarde, maar om de opschriften zelf.’ Met groeiende verbazing kijk ik naar de man. Zijn ranke vingers liggen onbewogen op het houten blad voor me, de duimen naar elkaar gebogen, de ruimte tussen ons vullend. Op de toonbank ligt een stapel boeken die ik begonnen was van een prijs te voorzien en een bovenmaatse vogelkooi met daarin twee dwergpapegaaien.

‘Nee, we verkopen geen tegeltjes. Eerlijk gezegd heb ik nog nooit gehoord dat daar een markt voor is. Zijn er mensen die zulke dingen verzamelen?’ De woorden ontglippen me voor ik er erg in heb.

‘Daar hangt er toch een,’ wijst hij met zijn hand naar de muur achter mij. Ik kijk in de richting van zijn wijzen en inderdaad bevindt zich daar een roomwitte tegel met in blauwe letters het opschrift “De dood is het antwoord op al je vragen”. Als iemand het ding had weggenomen, zou ik het niet gemerkt hebben.

Zonder mijn gedachten te doorgronden vervolgt hij beleefd ‘Of is u er teveel aan gehecht?’

'Nee, integendeel. Ik bedoel, ik weet het niet.' Ik voel me als een kind dat in de war raakt omdat het teveel indrukken tegelijk krijgt te verwerken, maar de man blijft onverstoort en neemt het gesprek weer van me over.

'Het is een opschrift dat ik nog niet bezit,' hoor ik zijn zachte stem. 'Misschien kan ik u in ruil een andere tegel aanbieden, denkt u er gerust over na.' Zijn ogen glijden van de achterwand via het stapeltje boeken op de toonbank naar de vogels in de kooi. 'Zielig', hoor ik hem mompelen, en zonder verder iets te zeggen draait de man zich om en loopt naar buiten. Het rinkelende geluid van mijn ouderwetse deurbel galmt opvallend lang na.

Verbouwereerd was ik, verbluft, verbijsterd. Dagenlang bleef ik in gedachten bij mijn tegeltjesman. Was het zijn merkwaardige belangstelling voor zoiets absurds als wandtegels met gezegden en spreuken, of was het zijn rijzige voorkomen, zijn zachte stem? Ik haalde mijn tegeltje van de muur, pakte het zorgvuldig in alsof het een kleinood betrof en borg het op in de bovenste la van de toonbank. Ik wikkelde er papier omheen en bond het pakketje dicht met een gekleurd lint, dat ik er enkele dagen later weer vanaf haalde en weggooid. Ik belde van hot naar haar op speurtocht naar tegeltjes en voor ik het wist, had ik een hele verzameling bijeen weten te brengen. Wat me werd toegestuurd, borg ik in een grote doos, die langzaam gevuld raakte.

Wat nu als het allemaal verzonnen, één grote grap is? De man heeft naam noch adres achtergelaten, geen telefoonnummer. Maar juist als de twijfel het begint te winnen van het vertrouwen dat hij terug zal komen, staat de man plotseling voor me. Het is weer op een vrijdagochtend.

Het hart klopt in mijn keel wanneer ik hem aanspreek met 'daar bent u weer'. Ik kijk schuin omhoog naar zijn vriendelijke gezicht. Onder zijn rechterarm houdt hij een tas geklemd.

'Hebt u het tegeltje aan iemand anders verkocht?' hoor ik hem vragen, terwijl zijn ogen naar de lege plek achter mij op de muur wijzen.

'Nee, zeker niet,' antwoord ik, 'ik heb het voor u bewaard'. Met gloeiende wangen open ik de bovenste la van de toonbank en haal het kleine pakketje tevoorschijn. Ik legde het voor hem op de toonbank, maar hij pakt het niet op. Zijn handen grijpen in de aktetas en ook hij legt een pakketje op het houten blad. 'Zo kunnen we eerlijk oversteken'.

'Heb je nog navraag kunnen doen?' vervolgt hij met zachte stem.

Voor het eerst spreekt hij mij in de jijvorm aan en onmiddellijk voel ik de warmte mijn lijf binnenstromen. Zijn slanke gestalte buigt een beetje naar voren, zijn handen op het hout van de toonbank uitspreidend, precies zoals de vorige keer.

‘Jazeker’, antwoord ik, ‘en niet zonder succes,’ er trots aan toevoegend. ‘Ik heb enkele bijzondere tegeltjes weten te bemachtigen, maar ik heb ze niet hier maar achter in het magazijn.’ Deze zin heb ik in gedachten vele malen geoefend. Hij klinkt zonder enige lading, maar toch voel ik het bloed naar mijn hoofd stijgen.

‘Misschien kun je even met me meelopen, dan kun je zelf kijken.’ Ook deze zin is van een alledaagse logica, maar ik weet dat ik voorbij een grens ben gegaan. Nu is er geen weg meer terug. En zonder zijn antwoord af te wachten roep ik, mijn hoofd opheffend, richtingloos de winkel in: ‘Mirjam, wil jij even op de zaak letten? We moeten iets uitzoeken in het magazijn.’ Er klinkt een nauwelijks verstaanbare bevestiging van tussen de met boeken gevulde schappen.

‘Wil je me volgen?’ vraag ik. Met mijn handen strijk ik langs mijn heupen om te voelen of mijn kleren goed zitten. Ik draag een halflange, cognackleurige plooirok met daaronder een zwarte panty, pumps, en een strak truitje van zwart fluweel. Het zijn kleren waar ik me lekker in voel. Voor de tweede keer heb ik mijn tegeltjesman met jou aangesproken, maar op geen enkele manier laat hij blijken daar verrast door te zijn. Ik weet niets van de man, maar maakt dat uit? Ieder weten kan de betovering doorbreken.

Als we in het magazijn komen, zie ik dat hij verrast is door de omvang ervan. De ruimte is groter dan de winkel zelf en overal staan tafels met kartonnen dozen en losse stapels boeken, en langs de wanden hoge rekken en open kasten, eveneens vol boeken. Er hangt een mufte, bedwelmende geur van oud papier en bejaarde drukinkt.

‘Ze staan onder die tafel,’ geef ik aan en zonder verder iets te zeggen kniel ik voorover op de grond.

Het is daarna gelopen zoals ik had gedacht. Ik heb mijn achterwerk omhoog gedraaid, als een loops dier, en de man heeft zijn handen op mijn billen gelegd. Zonder iets te zeggen. Hij bewoog de duimen langs mijn rug naar de schouders. Pas toen zijn handpalmen mijn borsten omsloten, heb ik me omgedraaid.

‘Het is een engel,’ dwarrelt door mijn hoofd. Zonder te aarzelen spreek

ik deze woorden uit, terwijl de gedachte verder bezit van me begint te nemen. 'Het is een engel.' De man reageert niet op mijn woorden, maar ik merk hoe zijn donkere ogen contact zoeken met die van mij.

'Jij bent een engel,' herhaal ik, terwijl ik mijn handen op zijn schouders leg. Voor het eerst raak ik zijn lichaam aan en een lichte trilling gaat door mij heen. Geknield zitten we nu tegenover elkaar, de doos vol wandtegels staat achter mij. Ik voel zijn blik branden op mijn borsten, die op en neer gaan met mijn ademhaling. Zonder aanraking worden de tepels hard onder de zwarte stof van mijn fluwelen truitje. Een voor een maak ik de knoopjes van zijn overhemd los en buig mijn hoofd naar beneden. Ik druk mijn gezicht tegen hem aan en neem de geur van zijn lichaam in me op. Met mijn tong lik ik zachtjes over zijn naakte, gladde huid. Het zoet van mijn speeksel vermengt met het zilt van zijn zweet. Zijn handen grijpen in mijn haren en duwen mijn hoofd dicht tegen zijn lijf.

Vijftien minuten, twintig minuten, langer zijn we niet weggeweest. Met een glimlach op zijn gezicht heeft de man afscheid genomen, een kort moment stilstaand in de deuropening, een vluchtige zoen drukkend op zijn met blauwe steen gezette pinkring. Ik weet dat ik hem niet meer zal zien.

Voorzichtig pak ik het pakketje op van de toonbank dat de man daar heeft achtergelaten. Ik laat het een aantal keren door mijn handen draaien en verwijder dan het papier dat om de tegel is gewikkeld. Op een geelwitte ondergrond staat in zwarte letters een korte tekst geschreven. *Einzelartig ist ohne Wiederholung.* Rechtsonder is met een blauwe viltstift in ronde letters daaraan handgeschreven toegevoegd: Gabriel.

Karin Klop = Joop Schaminée